

Saopštenje za javnost

Banja Luka, 26. oktobar 2022.

Zakon nije dovoljno odgovorio na potrebe žrtava ratne torture u RS

Usvajanjem Zakona o zaštiti žrtava ratne torture 2018. u Republici Srpskoj postignut je značajan napredak u ovoj oblasti. Ipak, Zakon nije u potpunosti odgovorio na potrebe žrtava, što se ogleda u nedostacima zakonskog teksta, ali i njegovoj implementaciji.

„Ograničavajući rok za podnošenje zahtjeva za sticanje statusa žrtve torture, koji ističe naredne godine, nije prihvatljiv, jer ne ostavlja prostor žrtvama da odluče kad su istinski spremne javno govoriti o svom traumatičnom iskustvu, te preporučujemo da se ova zakonska odredba otkloni”, istaknula je predsjednica Upravnog odbora Fondacije Udružene žene Nada Golubović, nakon današnje panel diskusije u Banjoj Luci.

Diskusija, u organizaciji Fondacije Udružene žene Banja Luka i organizacije TRIAL International, okupila je predstavnike vlasti, nevladinih i međunarodnih organizacija, udruženja žrtava i stručnjake/inje iz ove oblasti.

Viša pravna savjetnica organizacije TRIAL International Adrijana Hanušić-Bećirović skrenula je pažnju na to da neke žrtve odustaju od traženja statusa žrtve torture, jer nemaju garancije zaštite identiteta.

„Žrtve torture koje imaju određene mjere zaštite identiteta dodijeljene u okviru krivičnog postupka suočavaju se s poteškoćama pri podnošenju zahtjeva za status žrtve, koji podrazumijeva otkrivanje identiteta. S tim u vezi, preporučujemo izmjenu Zakona koja bi osigurala poseban postupak za ovakve slučajeve”, precizirala je Hanušić-Bećirović.

Tokom diskusije razgovarano je i o značajnoj odredbi Zakona koja predviđa pravo na banjsku rehabilitaciju za žrtve. Protok vremena uvećao je posljedice pretrpljene ratne torture. Brojne žrtve smatraju da bi banjsko liječenje i medicinska rehabilitacija olakšali fizičke posljedice preživljene traume, koje se starenjem dodatno manifestiraju. S tim se slažu i medicinski stručnjaci. Međutim, banjska rehabilitacija za žrtve torture nije obezbijeđena ni četiri godine nakon usvajanja Zakona.

„Vlasti nam trebaju pomoći da odemo na fizikalnu terapiju, da dobijemo besplatno banjsko liječenje”, kazala je preživjela žrtva ratnog seksualnog nasilja.

Na događaju je upućen i poziv Ministarstvu rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske da raspiše javni poziv za Zakonom predviđenu banjsku rehabilitaciju žrtava torture, kao i da razjasni da li se od žrtava očekuje da snose dio troškova takve rehabilitacije, što je njima neprihvatljivo uslijed lošeg ekonomskog statusa.

* Fondacija Udružene žene Banja Luka je nevladina organizacija koja se zalaže za poboljšanje društvenog položaja žene, i njeno pravo na život bez nasilja u porodici i javnom životu.

* TRIAL International je nevladina organizacija koja se bori protiv nekažnjivosti počinitelja najtežih međunarodnih zločina i podržava žrtve u njihovoj borbi za pravdu.